

Factsheet fietsapps

Versie 1.0 24 april 2024

Inleiding

Een aantal partijen uit het netwerk van Tour de Force gaf eind 2023 aan heel graag kennis uit te willen wisselen over fietsapps. Het ging om kennisuitwisseling in brede zin: van techniek, gedrag, communicatie tot inkoop en financiering. Die behoefte aan kennisuitwisseling was zo urgent en divers dat we maar gewoon begonnen zijn met het organiseren van een aantal online bijeenkomsten.

Deze factsheet beschrijft wat we tot nu toe hebben uitgewisseld. Dit is een levend document dat we blijven bewerken en aan blijven vullen met nieuwe informatie. Dit doen we omdat deze informatie voor meer partijen interessant kan zijn dan de partijen die bij de sessies aanwezig waren. Heb je opmerkingen of aanvullingen of vind je dat dingen niet kloppen? Neem dan contact op met de ploegleider fietsstimulering van Tour de Force via info@tourdeforce.nl.

Het app-landschap

Het app-landschap verandert continu. We hebben een poging gedaan om het app-landschap in kaart te brengen, zie onderstaande tabel. Daarbij is het van belang te beseffen dat verschillende partijen een rol spelen bij een app. Je zou kunnen zeggen dat er verschillende bouwstenen zijn: het tracken (bijv. Mobidot), de app (bijv. SST), de communicatie (bijv. Keizer) en de vragenmodule. Een belangrijke vraag is wie de coördinerende rol oppakt.

App	Gebruikt in/door	Overige info
Dumoco+	Provincie Overijssel Provincie Limburg (A73) Zuid-Holland Bereikbaar	Meer dan alleen fiets
RingRing	Gemeente Breda, Tilburg	
Mobidot	Provincies Utrecht, Brabant, Limburg	'Motor' van diverse apps zoals RingRing, Ik Fiets, Sjees, Enschede-Fietst-app. Specialist in 'tracking'.
Strava	Een kleine miljoen gebruikers in Nederland	Gericht op sportieve fietsers en lopers
Love to Ride	Bereikbaar Haaglanden	
Together	IJmond Bereikbaar, Groningen Bereikbaar	In Groningen wordt de app ingezet onder de naam 'Trappie'
Fietsritje	Provincie Groningen ¹	'Zusje' van Ommetje
CGI	Zuidas	
Gaiyo		Meer dan fiets. Eigenlijk een MaaS app
Fynch mobility	Rijkswaterstaat werkzaamheden A7	Meer dan fiets. Wordt ook door werkgevers gebruikt voor reiskostendeclaratie
Toertje		App van de Fietsersbond en Canvas Heroes (bureau achter Ommetje/Fietsritje). De lancering wordt in mei 2024 verwacht

De effectiviteit van een fietsapp

Voor de meeste overheidspartijen die aan de slag gaan met een fietsapp is het primaire doel van de app gedragsverandering. Een app is een mooi instrument om een fietsstimuleringsinterventie te ondersteunen. Er is wetenschappelijk onderzoek gedaan naar de effectiviteit van fietsapps. Een van deze onderzoeken formuleert haar conclusies als volgt: "We evalueerden de effecten van de uitdagingen en beloningen en ontdekten dat de uitdagingen het fietsen stimuleerden en het autogebruik op korte termijn verminderden. Er is ook enig bewijs voor gedragsverandering over een langere periode"². In [een andere studie](#) concluderen de onderzoekers dat "... de

¹ Provincie Groningen, Fietsritje – evalueatie, juni 2022

² Bingyuan Huang e.a., [Effectiveness of incentives offered by mobile phone app to encourage cycling: A long-term study](#)

fietsuitdagingen over het algemeen effectief waren in het aanmoedigen van mensen om de fiets te nemen in plaats van de auto. De uitdagingen hadden echter ook het effect van extra fietsgebruik zonder modal shift”.

De ervaring van de gemeente Enschede rond effectiviteit en app formuleren we als volgt: “Een combinatie van punten en beloningen werkt het best. En de doelgroep zo-nu-en-dan-fietsers staat daar het meest voor open.”

Naast het beïnvloeden van gedrag is het genereren van data een doel, maar dat is meestal niet de aanleiding voor een overheid om met een app aan de slag te gaan. Met fietsdata krijgen we inzicht in fietsstromen, herkomsten en bestemmingen, intensiteiten en snelheden. Het verzamelen van data kan voor een bestuurder een belangrijk argument zijn om te investeren in een app.

Een mooie extra optie in de fietsapp is de mogelijkheid om verkeerslichten te beïnvloeden. Die optie kan zorgen voor meer gebruikers. Een kritische kanttekening gaat over het zogenaamde ‘onboarding’. Het in werking krijgen van de fietsapp op de telefoon lijkt steeds lastiger te worden. Dit speelt met name als je automatisch wilt tracken (dus niet d.m.v. een aan/uit knop). Je moet van alles aanpassen in de instellingen van je telefoon om de app vlekkeloos te laten werken.

Challenges, uitdagingen of interventies

In dit onderdeel van de factsheet willen we ervaringen met interventies delen. Welke challenges, uitdagingen of interventies worden met een app ondersteund of via een app vormgegeven? En wat zijn de ervaringen? Bij de eerste bijeenkomst liet Laura Tenniglo van Goedopweg enkele voorbeelden zien van meer en minder succesvolle bedrijfschallenges waarbij de app wordt ingezet. Een belangrijke succesfactor van een bedrijfschallenge is volgens haar enthousiasme van het deelnemende bedrijf en dat kan per sector sterk verschillen. Faalfactoren kunnen de schaal van een bedrijf zijn (te klein) of de wisseling in contactpersoon (de contactpersoon voor de uitwerking is een ander dan de contactpersoon die start voorbereidingen heeft toegezegd). Gebiedschallenges vragen om speciale aandacht.

Interventies ondersteund met de fietsapp in Enschede

- Opening van bijv. een nieuwe fietsstraat: Gebruikers die in een bepaalde periode een x aantal keer gebruikmaken van de nieuwe route maken kans op een fysieke beloning.
- Sportclub-actie: Leden van sportclubs stimuleren om op de fiets te komen door een challenge waarmee ze een fysieke beloning kunnen verdienen. In een bepaalde periode moeten alle geregistreerde ritten van/naar de sportclub met de fiets zijn gedaan om de beloning te verdienen.
- Snel Groen: Gebruikers verdienen extra punten als ze langs minimaal een x aantal VRI's rijden waar Snel Groen actief is.
- Evenementen: Gebruikers stimuleren om op de fiets naar het evenement te komen. Bij aankomst op de betreffende locatie op de fiets ontvangen zij extra punten.
- Fietsenstallingen: Gebruikers stimuleren om bij een bezoek aan de binnenstad hun fiets in een stalling te zetten (i.p.v. straatparkeren) door extra punten toe te kennen als zij op de fiets naar een van de stallingen in het centrum gaan.

Reguliere challenges in Enschede:

- Fietsweek: Een week lang minimaal 1x per dag fietsen voor extra punten.
- Fietstocht: Bij een fietstocht van minimaal x aantal kilometer extra punten toekennen.
- Korte rit: extra punten toekennen als een gebruiker minimaal x aantal keren per week een korte rit op de fiets maakt (5 km of minder)
- Weer: Bij regen of sneeuw extra punten toekennen als iemand een fietsrit maakt
- Feestdagen: Op speciale dagen extra punten toekennen als er een fietstocht wordt gemaakt van tenminste x aantal kilometer of als er bij tweedaagse feestdagen (Kerst, Pasen, Pinksteren) op beide dagen wordt gefietst

Overzicht van challenges die worden ingezet in Brabant:

- Challenge gericht op bedrijven (intern): Een challenge met een activatiecode, zodat alleen werknemers van een bepaald bedrijf kunnen deelnemen. We kunnen in deze challenge kiezen voor verschillende motieven zoals gezondheid, bereikbaarheid, duurzaamheid, of gezelligheid (sociaal). Ze fietsen samen naar

een vooraf gesteld doel. Overigens kan deze challenge ook voor een bedrijventerrein of gemeente worden ingericht.

- Wedstrijdchallenge voor bedrijventerrein: Idem aan de interne bedrijfschallenge, maar resultaten worden vergeleken met andere bedrijven op bedrijventerrein om zo competitie-element toe te voegen.
- Challenge gericht op alle inwoners: De regio-challenge die we vorig jaar hebben gedaan was een geheel eigen challenge met een hele nieuwe look en boodschap voor alle inwoners in de regio.
- Challenge gericht op deelnemers in de app: We hebben een jaarrond schema met diverse kleine challenges die gericht zijn op huidige appgebruikers. Denk bijvoorbeeld aan een activatie rond de 'Fiets naar je werk dag', de start van de bouwvak, Wereldgezondheidsdag, en nog meer.

Overkoepelend: de Sjees-app kan belonen op basis van afgelegde kilometers (wat het meest gebruikelijk is), maar bijvoorbeeld ook het aantal gefietste kilometers, aantal ritten, etc. En er kan een koppeling worden gemaakt aan bepaalde dagen, weken, locaties, weersomstandigheden, reeksen (x aantal dagen achter elkaar), etc.

In Utrecht wordt de app als volgt ingezet:

- Algemeen (voor iedereen)
- Bedrijfs-challenges via Goedopweg (voor forens)
- Fietsstimulering naar basisscholen (ouders van kinderen downloaden de app om rit van/naar school te registreren)
- Gebieds-challenge bij doorfietsroutes

Challenges in Groningen:

- Together – Fietschallenge waarin we strijden met bedrijven tegen elkaar en daarnaast hebben we een provincie Groningen klassement (zie foto)

Gemeenschap	Voorzien	Afhankelijk	punten
Provincie Groningen	1	1	111
Provincie Groningen	2	2	108
Provincie Groningen	3	3	105
Provincie Groningen	4	4	102
Provincie Groningen	5	5	99
Provincie Groningen	6	6	96
Provincie Groningen	7	7	93
Provincie Groningen	8	8	90
Provincie Groningen	9	9	87
Provincie Groningen	10	10	84
Provincie Groningen	11	11	81
Provincie Groningen	12	12	78
Provincie Groningen	13	13	75
Provincie Groningen	14	14	72
Provincie Groningen	15	15	69
Provincie Groningen	16	16	66
Provincie Groningen	17	17	63
Provincie Groningen	18	18	60
Provincie Groningen	19	19	57
Provincie Groningen	20	20	54
Provincie Groningen	21	21	51
Provincie Groningen	22	22	48
Provincie Groningen	23	23	45
Provincie Groningen	24	24	42
Provincie Groningen	25	25	39
Provincie Groningen	26	26	36
Provincie Groningen	27	27	33
Provincie Groningen	28	28	30
Provincie Groningen	29	29	27
Provincie Groningen	30	30	24
Provincie Groningen	31	31	21
Provincie Groningen	32	32	18
Provincie Groningen	33	33	15
Provincie Groningen	34	34	12
Provincie Groningen	35	35	9
Provincie Groningen	36	36	6
Provincie Groningen	37	37	3
Provincie Groningen	38	38	0
Provincie Groningen	39	39	0
Provincie Groningen	40	40	0

Bedrijf	Rit	Ritjes	Locaties	punten
Bedrijf 1	100	10	10	100
Bedrijf 2	90	9	9	90
Bedrijf 3	80	8	8	80
Bedrijf 4	70	7	7	70
Bedrijf 5	60	6	6	60
Bedrijf 6	50	5	5	50
Bedrijf 7	40	4	4	40
Bedrijf 8	30	3	3	30
Bedrijf 9	20	2	2	20
Bedrijf 10	10	1	1	10
Bedrijf 11	0	0	0	0
Bedrijf 12	0	0	0	0
Bedrijf 13	0	0	0	0
Bedrijf 14	0	0	0	0
Bedrijf 15	0	0	0	0
Bedrijf 16	0	0	0	0
Bedrijf 17	0	0	0	0
Bedrijf 18	0	0	0	0
Bedrijf 19	0	0	0	0
Bedrijf 20	0	0	0	0
Bedrijf 21	0	0	0	0
Bedrijf 22	0	0	0	0
Bedrijf 23	0	0	0	0
Bedrijf 24	0	0	0	0
Bedrijf 25	0	0	0	0
Bedrijf 26	0	0	0	0
Bedrijf 27	0	0	0	0
Bedrijf 28	0	0	0	0
Bedrijf 29	0	0	0	0
Bedrijf 30	0	0	0	0
Bedrijf 31	0	0	0	0
Bedrijf 32	0	0	0	0
Bedrijf 33	0	0	0	0
Bedrijf 34	0	0	0	0
Bedrijf 35	0	0	0	0
Bedrijf 36	0	0	0	0
Bedrijf 37	0	0	0	0
Bedrijf 38	0	0	0	0
Bedrijf 39	0	0	0	0
Bedrijf 40	0	0	0	0

- Fietsritje – Strijden tegen elkaar - binnen je team – binnen je organisatie en algemeen – iedereen die meedeed

Samenwerken en aanbesteden

Het 'fietsappoverleg' dat ten grondslag ligt aan deze factsheet is een van de vormen van samenwerking tussen regionale overheden op het gebied van fietsapps. Het heeft geleid tot kennisuitwisseling en verhelderende gesprekken over apps en fietsstimulering. Het overleg heeft ook geleid tot gesprekken over verdergaande vormen van samenwerking, bijvoorbeeld op het gebied van aanbestedingen. Er is gesproken over de mogelijkheden van één app als technische basis waarbij elke regio specificaties kan toevoegen en een eigen 'look&feel' kan toevoegen (het uiterlijk in een ander/wisselend jasje).

De plannings rond aanbestedingen zijn met elkaar gedeeld. De provincies Limburg en Brabant hebben Smartwayz.NL opdracht gegeven om een aanbesteding voor te bereiden. Rond het programma van eisen zouden een aantal partijen willen samenwerken. De provincie Utrecht bereidt een aanbesteding voor. Provincie Zuid-Holland heeft ook plannen en heeft inmiddels contact opgenomen met de hierboven genoemde provincies.

Er zijn nog een aantal openstaande vragen. Die spelen bijvoorbeeld rond het datadeel: wie wordt in het geval van samenwerking de aanbestedende dienst? Wie wordt verwerkingsverantwoordelijke? Waar ligt het eigenaarschap? Wat betekent samenwerking voor juridische zaken op het gebied van gegevensopslag en -uitwisseling? Moeten we naar een nationaal data inwin fiets?

Waar moet een app aan voldoen?

We hebben een inventarisatie gemaakt van eisen waar een app volgens de deelnemende overheidspartijen aan moet voldoen. De resultaten van deze inventarisatie staan hieronder samengevat. De lijst is informatief, ze geven een beeld waar overheden aan denken, er kunnen geen rechten aan worden ontleend.:

- Multimodaal (meten van gebruik verschillende vervoersmiddelen. Bijv om te bepalen of er sprake is van modal shift, kijken wat voor ritten de ritten met auto zijn (fiets of auto)
- Technische aspecten:
  - Mogelijkheid koppeling tool groenaanvraag (zoals Schwung)
  - Beschikbaarheid berichtmodule
  - Beschikbaarheid vraagmodule (als je ergens hebt gefietst, dan vraag sturen. Vragenlijsten versturen en korte vragen stellen)
  - Beschikbaarheid beloningsmodule
  - Op voorhand kleine groepen kunnen vormen (zoals Fietsmaatjes)
  - Wel/niet automatische ritregistratie? Beide moet kunnen
- Psychologische elementen:
  - Mogelijkheid tot doen van groepschallenges, gebiedschallenges (bijv. bij bedrijven, scholen)
  - Aanhakers (challenges flexibel toevoegen)
  - 'feedback' voor fietser (minimaal aantal km, ritten, duur fietsritten)
  - Aanmelding in groepsverband (zoals Fietsmaatjes)
  - Streak in inrichting? Nice to have
  - Inrichting beloning (lokale partners, loterijen, goede doelen, geld, punten)
- Algemeen:
  - Dataverstrekking: alle data geaggregeerd AVG proof
  - Tweetalig
  - Onbeperkt aantal deelnemers
  - Een Activatie moeten minimaal ingericht kunnen worden op de volgende te bereiken doelen: aantal gereden fietskilometers, aantal gereden fietsritten, niet uitgestoten CO2, bijdrage aan gezondheid/ vitaliteit, het rijden van een bepaalde route, het bereiken van een bestemmingspostcode.
  - Gebruikers hebben de mogelijkheid om potentiële gebruikers uit te nodigen om de App te gaan gebruiken.
  - Helpdesk beschikbaar (technisch en praktische vragen)
  - Monitoring d.m.v. een overzichtelijk en begrijpelijk online dashboard.
  - Praktische werking gebruik app in regio
    - Aanpassen Look & feel mogelijk?
    - Registratieproces (wat moet men invullen en in hoeverre maatwerk mogelijk?)